

Sygn. akt I C 563/15

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lipca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący:	SSR Jarosław Janeczek
Protokolant:	Piotr Dąbrowski

po rozpoznaniu w dniu 7 lipca 2016 roku w Rawie Mazowieckiej

na rozprawie

sprawy z powództwa

(...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego – Subfundusz KI 1 z siedzibą w W.

przeciwko

E. G.

o zapłatę

1. umarza postępowanie ponad kwotę 500,27 zł (pięćset złotych i dwadzieścia siedem groszy);
2. oddala powództwo.

SSR Jarosław Janeczek

Sygn. akt I C 563/15

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym do tutejszego Sądu w dniu 7 lipca 2015 roku (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty - Subfundusz KI 1 z siedzibą w W. domagał się zasądzenia do pozwanej E. G. kwoty 1158,60 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 192,79 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od kwoty 965,81 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż dochodzona wierzytelność wynika z braku zapłaty przez pozwaną z tytułu umowy kredytu gotówkowego z dnia 6 marca 2007 roku zawartej z (...) Bank S.A., będącym poprzednikiem prawnym (...) Bank S.A. Wskazano, że pierwotna kwota kredytu wynosiła 2691,79 zł.

Dalej powód oświadczył, iż pozwana nie spłacała kwot wskazanych w umowie i umowa w bliżej niesprecyzowanym czasie została wypowiedziana.

Pierwotny wierzyciel wystawił bankowy tytuł egzekucyjny i po uzyskaniu klauzuli wykonalności prowadził postępowanie egzekucyjne, co jednak nie doprowadziło do wyegzekwowania całości należności.

Powód wskazał, że nabył wierzytelność z prawem naliczania odsetek na podstawie umowy przelewu z dnia 22 kwietnia 2015 roku.

Powód wskazał, że na dochodzoną należność składa się: 192,79 zł tytułem niespłaconej kwoty kapitału; 901,79 zł tytułem odsetek karnych naliczonych przez poprzedniego wierzyciela od niespłaconego kapitału za okres od bliżej nieznanego dnia występowania zaległości do dnia 7 marca 2015 roku, według niewskazanej przez powoda a wskazanej w umowie stopy oprocentowania nie wyżej niż stopa odsetek maksymalnych; 57,68 zł tytułem odsetek umownych naliczonych przez poprzedniego wierzyciela za okres od daty zawarcia umowy bankowej do niewskazanej daty jej rozwiązania, według niewskazanej przez powoda a wskazanej w umowie stopy oprocentowania nie wyżej niż stopa odsetek maksymalnych; 6,34 zł tytułem odsetek karnych stanowiących czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego naliczanych od kwoty niespłaconego kapitału od dnia 8 marca 2015 roku do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu w sprawie.

Nadto powód wskazał, że zgodnie z art. 481 §2 zd 2 k.c. w związku z zapisami umowy powodowi przysługuje prawo do naliczania od niespłaconej kwoty kapitału odsetek według zmiennej stopy procentowej stanowiącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego.

W piśmie procesowym z dnia 4 listopada 2015 roku powód cofnął powództwo ponad kwotę 249,80 zł tytułem odsetek karnych naliczonych przez poprzedniego wierzyciela od niespłaconego kapitału za okres od bliżej nieznanego dnia występowania zaległości do dnia 7 marca 2015 roku oraz co do kwoty 6,34 zł tytułem odsetek karnych stanowiących czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego naliczanych od kwoty niespłaconego kapitału od dnia 8 marca 2015 roku do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu w sprawie. Jednocześnie powód zmodyfikował wartość przedmiotu sporu i wniósł o zasądzenie od pozwanej kwoty 500,27 zł wraz z odsetkami umownymi od kwoty 192,79 zł w wysokości oprocentowania WIBOR dla 3-miesięcznych lokat na rynku międzybankowym z 10 ostatnich dni roboczych ostatniego miesiąca poprzedniego kwartału, powiększonego o 25 punktów procentowych nie więcej jednak niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz ustawowymi odsetkami od kwoty 307,48 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Powód wskazał, że na dochodzoną należność składa się: 192,79 zł tytułem niespłaconej kwoty kapitału; 249,80 zł tytułem odsetek karnych naliczonych przez poprzedniego wierzyciela od niespłaconego kapitału za okres od dnia występowania zaległości (17 października 2008 roku) do dnia 7 marca 2015 roku, według wskazanej w piśmie procesowym stopy oprocentowania; 57,68 zł tytułem odsetek umownych naliczonych przez poprzedniego wierzyciela za okres od daty zawarcia umowy bankowej do niewskazanej daty jej rozwiązania (16 października 2008 roku), od kwoty niespłaconego kapitału w wysokości 17,90 %.

Postanowieniem z dnia 16 lutego 2016 roku Sąd zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. W uzasadnieniu wskazano, iż powodem zawieszenia postępowania było niezłożenie przez powoda czytelnego odpisu umowy prostej pożyczki gotówkowej stanowiącej podstawę roszczenia.

Postanowieniem z dnia 24 marca 2016 roku Sąd podjął zawieszony postępowanie w sprawie

Pozwana E. G. nie stawiła się na rozprawę oraz nie zajęła żadnego stanowiska w sprawie w żadnej formie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 marca 2007 roku E. G. zawarła z (...) Bank Spółką Akcyjną w K. umowę prostej pożyczki gotówkowej numer (...). Zgodnie z §1 powyższej umowy Bank udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 2691,79 zł na zasadach określonych w „Regulaminie udzielania prostej pożyczki gotówkowej” oraz na warunkach określonych w umowie na okres od 6

marca 2007 roku do 10 marca 2009 roku. Stosownie do §2 pkt 3 w zw. z §8 umowy uruchomienie pożyczki nastąpić miało pod warunkiem ustanowienia zabezpieczenia spłaty pożyczki w postaci ubezpieczenia kredytu na wypadek zgonu lub całkowitego inwalidztwa pożyczkobiorcy. Zgodnie z umową (§6) w przypadku opóźnienia w spłacie bank miał pobierać od niespłaconej w terminie pożyczki podwyższone odsetki w wysokości średniego oprocentowania WIBOR dla 3 miesięcznych lokat na rynku międzybankowym z 10 ostatnich dni roboczych ostatniego miesiąca poprzedzającego kwartału powiększonego o 25 punktów procentowych. Umowa przewidywała również, że w sprawach nieuregulowanych w umowie stosuje się „Regulamin udzielania prostej pożyczki gotówkowej” stanowiący integralną część umowy.

(dowód: poświadczona przez pełnomocnika za zgodność z oryginałem kopia umowy, k. 79-82)

W dniu 16 września 2009 roku (...) Bank Spółką Akcyjną w K. sporządził bankowy tytuł egzekucyjny o numerze (...), w którym wskazał, że E. G. ma zadłużenie z tytułu umowy pożyczki gotówkowej numer (...) z dnia 6 marca 2007 roku na kwotę 1475,50 zł, na które składają się należność główna w kwocie 1132,80 zł, odsetki umowne za okres korzystania z kapitału w wysokości 14,90 % od dnia 6 marca 2007 roku do dnia 16 października 2008 roku w kwocie 57,68 zł, odsetki za opóźnienie naliczane od kwoty niespłaconego kredytu w kwocie 264,02 zł oraz koszty w kwocie 21,00 zł.

(dowód: poświadczona przez pełnomocnika za zgodność z oryginałem kopia bankowego tytułu egzekucyjnego, k. 33)

W dniu 1 czerwca 2012 roku nastąpiło prawne połączenie (...) Bank Spółka Akcyjna w K. oraz (...) Bank Spółka Akcyjna w W.. Powstały w wyniku fuzji Bank funkcjonował pod nazwą (...) Bank Spółka Akcyjna w W..

(dowód: bezsporne)

W dniu 22 kwietnia 2015 roku (...) Bank Spółka Akcyjna w W. zawarł ze stroną powodową (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty - Subfundusz KI 1 z siedzibą w W. umowę rozporządzającą przelewem wierzytelności o bliżej nieznannej treści.

(dowód: poświadczona przez pełnomocnika za zgodność z oryginałem kopia umowy, k. 16-18 wraz z załącznikiem nr 1 do umowy, k. 19-21)

W dniu 22 kwietnia 2015 roku (...) Bank Spółka Akcyjna w W. sporządziła pismo skierowane do E. K. w którym poinformowano ją, iż dokonała sprzedaży wierzytelności z tytułu umowy z dnia 6 marca 2007 roku o numerze (...) na rzecz (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty - Subfundusz KI 1z siedzibą w W..

(dowód: poświadczona przez pełnomocnika za zgodność z oryginałem kopia pisma – k. 36)

W dniu 28 kwietnia 2015 roku (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. sporządził pismo kierowane do E. G. „Wezwanie do zapłaty” w którym wskazał, że na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 22 kwietnia 2015 roku nabył wierzytelność z tytułu umowy z dnia 6 marca 2007 roku. Jak wysokość długu na dzień 9 marca 2015 roku wskazano 1207,20 zł.

(dowód: poświadczona przez pełnomocnika za zgodność z oryginałem kopia pisma, k. 37-38)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Pismem procesowym z dnia 4 listopada 2015 roku powód cofnął pozew, ponad kwotę 500,27 zł.

Sąd zważył, iż zgodnie z treścią art. art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, przy czym z mocy art. 203 § 4 k.p.c. Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że czynność ta jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

Jako, że z okoliczności sprawy nie wynika, by cofnięcie pozwu w niniejszej sprawie było sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzało do obejścia prawa należy uznać, iż powód skutecznie cofnął pozew.

Wobec skutecznego cofnięcia powództwa na podstawie art. art. 355 §1 k.p.c. Sąd umorzył częściowo postępowanie (pkt 1 sentencji).

Co do pozostałej części roszczenia to w ocenie Sądu, jako nieudowodnione, zasługuje wyłącznie na oddalenie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż sprawa niniejsza była rozpoznana w postępowaniu uproszczonym (art. 505¹ pkt 1 k.p.c.).

Zgodnie z art. 505⁴ §1 k.p.c. w postępowaniu uproszczonym zmiana powództwa jest niedopuszczalna.

Tym samym przedmiotem rozważań, zwłaszcza w zakresie roszczeń o odsetki było powództwo w treści sformułowanej w pozwie pierwotnym (czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego) a nie jak to zmodyfikował pełnomocnik powoda w piśmie procesowym z 4 listopada 2015 roku (średnie oprocentowanie WIBOR dla 3-miesięcznych lokat na rynku międzybankowym z 10 ostatnich dni roboczych ostatniego miesiąca poprzedniego kwartału powiększonych o 25 punktów procentowych), gdyż oświadczenie o zmianę powództwa nie wywołało żadnego skutku prawnego.

Skoro zmiana powództwa była niedopuszczalna i nieskuteczna Sąd nie wzywał pełnomocnika powoda do sprecyzowania roszczenia o odsetki, mimo że zdaniem sądu tak sformułowane roszczenie odsetkowe jest niejasne i niemożliwe do zasądzenia.

Sąd w wyroku nie może zasądzić kwoty pieniężnej z odsetkami w wysokości średniego oprocentowania WIBOR dla 3-miesięcznych lokat na rynku międzybankowym z 10 ostatnich dni roboczych ostatniego miesiąca poprzedniego kwartału powiększonych o 25 punktów procentowych gdyż organ egzekucyjny nie byłby w stanie określić kwoty, jaką by egzekwować. Nie można przerzucać obowiązku obliczania stopy procentowej na organ egzekucyjny. To powód domagając się zasądzenia kwoty z odsetkami powinien wskazać w sposób jednoznaczny niewymagający obliczeń żadaną stopę procentową.

Po drugie należy odnieść się do kwestii dotyczącej formy wydanego orzeczenia.

Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie zaszły podstawy do wydania wyroku zaocznego.

Zgodnie, bowiem z art. 339 §1 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. Jednakże, pomimo niestawiennictwa pozwanego na rozprawie sąd nie może wydać wyroku zaocznego, jeżeli: pozwany żądał przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności albo składał już w sprawie wyjaśnienia ustnie lub na piśmie (art. 340 k.p.c.), albo sąd stwierdzi nieprawidłowość w doręczeniu wezwania albo jeżeli nieobecność pozwanego jest wywołana nadzwyczajnym wydarzeniem lub inną znaną sądowi przeszkodą, której nie można przewyżżyć (art. 214 §1 k.p.c.).

Pozwana w żaden sposób nie wdała się w spór co do istoty sprawy, nie stawiała się na rozprawę pomimo, iż była o jej terminie prawidłowo zawiadomiona, nie złożyła też odpowiedzi na pozew ani w żaden inny sposób nie zajęła stanowiska w sprawie. Nie wniosła również o przeprowadzenie rozprawy w swojej nieobecności. Okoliczności sprawy nie wskazują także, aby zaistniały jakieś szczególne przeszkody uniemożliwiające mu stawiennictwo na wezwanie Sądu. Zatem w świetle powyższych okoliczności zachodziły podstawy do wydania wyroku zaocznego.

W myśl art. 339 §2 k.p.c. wydając wyrok zaoczny, Sąd przyjmuje za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Powyższy przepis wprowadza swoiste domniemanie zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 1997 r., I CKU 87/97, Prok. i Pr. 1997 - wkładka, Nr 10, poz. 44).

Oznacza to, że sąd wydając wyrok zaoczny nie dokonuje weryfikacji prawdziwości twierdzeń o faktach przytoczonych przez powoda, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Powyższa regulacja stanowi specyficzną sankcję za naruszenie ciężaru procesowego – wdania się w spór co do istoty sprawy (art. 221 k.p.c.), zrównują w skutkach brak zajęcia stanowiska przez pozwanego z przyznaniem przez niego okoliczności faktycznych (art. 230 k.p.c.)

Twierdzenia pozwu uznaje się za budzące uzasadnione wątpliwości, m.in. w sytuacji, gdy dowody i twierdzenia przedstawione przez powoda są niekompletne, pozostawiają wątpliwości co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sporu, nie przedstawiają pełnego obrazu rzeczywistości, wskazują na brak legitymacji procesowej powoda lub pozwanego itp.

W takiej sytuacji wydając wyrok sąd nie może oprzeć się wyłącznie na twierdzeniach powoda i należy przeprowadzić postępowanie dowodowe celem wyjaśnienia powstałych wątpliwości (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 sierpnia 1972 r., III CR 153/72 OSNCP 1973 z. 5, poz. 80, a także A. Zieliński, Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego, opublikowana w systemie informacji prawnej Legali w wersji elektronicznej).

W sprawie niniejszej pozwana, co prawda nie zaprzeczyła istnieniu wierzytelności, bowiem nie zajęła w ogóle stanowiska w sprawie, to jednakże w ocenie Sądu przytoczone przez powoda, w treści pozwu, okoliczności faktyczne budzą uzasadnione wątpliwości, co uniemożliwiało wydanie wyroku zaocznego uwzględniającego roszczenie.

Wątpliwości do zasadności zgłoszonego pierwotnie roszczenia zgłosił sam powód w piśmie procesowym 4 listopada 2015 roku, próbując zmienić powództwo, a więc uznając, że zgłoszone do tej pory roszczenie, przynajmniej w części jest nieuzasadnione.

Już tylko to wystarczy to przyjęcia stanowiska, że zgłoszone w pozwie okoliczności budzą wątpliwości.

Nadto należy wskazać, że powód w treści pozwu i pism procesowych podał co prawda, że jego roszczenie wynika z tytułu umowy kredytu gotówkowego. Jednakże nie podał, elementów umowy łączącej pozwaną z wierzycielem pierwotnym. Wyjątkiem jest tutaj kwota pierwotnego kredytu – powód określił ją na 2691,79 zł.

Nie wskazał, w jaki sposób pozwana uchybiła warunkom umowy (kiedy popadła w zwłokę, czy dokonywała wpłat i w jakiej wysokości), kiedy miała kredyt spłacić.

To również wyklucza zastosowanie przytoczonego wyżej art. 339 §2 k.p.c., skoro w zakresie wysokości roszczenia, powód nie przedstawił żadnych twierdzeń, które mogłyby być uznane za prawdziwe.

Samo zaś podanie kwot dochodzonych tytułem należności głównej i odsetek, zdaniem sądu, nie stanowi wystarczającego przytoczenia faktów, które są niezbędne do dokonania subsumcji materialnoprawnej, stanowiącej faktyczną i materialnoprawną podstawę wyroku.

Sąd obowiązany jest, bowiem, nawet przy uznaniu twierdzeń powoda za prawdziwe, dokonać prawidłowej oceny zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach, z punktu widzenia prawa materialnego (por. wyrok SN z dnia 15 września 1967 r., III CRN 175/67, OSNC 1968, nr 8-9, poz. 142; wyrok SN z dnia 31 marca 1999 r., I CKU 176/97, Prok. i Pr. 1999, nr 9, s. 30).

Mając na uwadze, że nie można było uznać za prawdziwe twierdzeń faktycznych powoda zawartych w pozwie, a w zasadzie dlatego że brak było pełnych twierdzeń faktycznych Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe i poczynił ustalenia faktyczne w oparciu o dokumenty złożone przez powoda.

Przedstawiony przez powoda materiał dowodowy, pozwalający na poczynienie ustaleń faktycznych, nie uzasadnia powództwa skierowanego przeciwko pozwanej.

Powód, zgodnie z art. 6 k.c., winien udowodnić wszystkie niezbędne elementy stanu faktycznego. Okoliczność, że tego nie zrobił uzasadnia w oddalenie powództwa w części w jakiej powództwo nie zostało cofnięte.

Powód w żaden sposób nie udowodnił, że przysługuje mu wierzytelność w stosunku do E. G. wynikająca z zawartej przez pozwaną z (...) Bank Spółka Akcyjna w K. umowy prostej pożyczki gotówkowej nr (...) w wysokości dochodzonej przedmiotowym powództwem.

W szczególności powód nie wykazał, iż posiada legitymację procesową czynną.

Sąd nie uznał za wystarczający dowód na dojście do skutku cesji wierzytelności kopie, a właściwie jedynie wyciąg z umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 22 kwietnia 2015 roku (oraz załączniki do tejże umowy przelewu) albowiem wyciąg ten zawiera mniej niż połowę treści zawartej umowy.

W ocenie Sądu w postępowaniu cywilnym należy posługiwać się dokumentami odzwierciedlającymi całość czynności prawnej, a nie dokumentami, które wybiórczo, w sposób wskazany przez zainteresowaną stronę przedstawiają treść czynności prawnej. Nie można wykluczyć ze powód będąc zainteresowany wynikiem rozstrzygnięcia utajnił te elementy umowy, które wskazują, że jego roszczenie jest niezasadne lub dochodzone przedwcześnie (warunki, termin).

Brak pełnej treści umowy niemożliwa Sądowi weryfikację ważności i skuteczności zawartej umowy przelewu.

Na marginesie należy wskazać, że karygodne jest złożenie przez pełnomocnika powoda oświadczenia, że złożone dokumenty są zgodne z oryginałem. Sąd nie jest w stanie uwierzyć, że oryginał dokumentu cesji wygląda tak jak to poświadczył pełnomocnik powoda (czyli że są w nim puste miejsca).

Stanowczo stwierdzić wypada również, że dowodem na istnienie wierzytelności przysługującej względem określonego dłużnika nie może być zawiadomienie o cesji (k. 36).

Z samego faktu, że sporządzono pismo w postaci zawiadomienia o przelewie wierzytelności, adresowanego do pozwanej, nie wynika fakt istotny, a mianowicie, że wierzytelność przeciwko pozwanej w ogóle istniała, nie wspominając o jej wysokości, tym bardziej, że powód nie wykazał, aby owo "zawiadomienie" w ogóle zostało doręczone stronie pozwanej w taki sposób, że mógł się ona zapoznać z jego treścią.

Pismo to, jako dokument prywatny, stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która jej podpisała złożyła oświadczenie określonej treści. Nie jest natomiast dowodem na fakt istotny dla rozstrzygnięcia sprawy.

W świetle art. 512 k.c., zawiadomienie dłużnika o przelewie istotne jest jedynie z punktu widzenia skuteczności dokonanej przez niego spłaty długu do rąk jednej ze stron umowy cesji. Co więcej, z akt sprawy nie wynika, czy osoba, która podpisała się na zawiadomieniu o cesji wierzytelności była uprawniona do złożenia przedmiotowego oświadczenia w imieniu powoda.

Niezależnie od braku dokumentu cesji powód nie złożył również innych dokumentów niezbędnych dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, czyli weryfikacji zadłużenia pozwanej z tytułu umowy pożyczki z dnia 6 marca 2007 roku, na dzień wyrokowania, a mianowicie stanowiącego integralną część umowy „regulaminu udzielania prostej pożyczki gotówkowej” gdzie zawarto choćby definicję pojęć stosowanych w umowie (co pozwoliłoby dopiero zinterpretować umowę) oraz gdzie określono skutki uchybienia postanowieniom dotyczącym spłaty. Zatem wobec niekompletności złożonej dokumentacji dotyczącej umowy nie sposób określić treści rzeczywistego stosunku prawnego.

Nadto podnieść należy, iż wątpliwie jest czy pierwotnemu wierzycielowi przysługiwało w ogóle jakikolwiek roszczenie w stosunku do strony pozwanej.

Z treści § 2 pkt 3 w zw. z § 8 umowy pożyczki z dnia 6 marca 2007 roku wynikało, iż umowa miała charakter warunkowy i uruchomienie pożyczki nastąpić miało pod warunkiem ustanowienia zabezpieczenia spłaty pożyczki w postaci ubezpieczenia kredytu na wypadek zgonu lub całkowitego inwalidztwa pożyczkobiorcy

Umowa pożyczki jest umową konsensualną. Dochodzi do skutku przez samo porozumienie się stron. Zawarcie umowy kreuje po stronie pożyczkodawcy obowiązek przeniesienia własności i wydania przedmiotu pożyczki. Obowiązki pożyczkodawcy do przeniesienia własności przedmiotu pożyczki na pożyczkobiorcę odpowiada obowiązek zwrotu, czyli przeniesienia przez pożyczkobiorcę na pożyczkodawcę przedmiotu pożyczki, powiększonego o ewentualne wynagrodzenie ustalone w umowie. Tak długo, jak długo przedmiot pożyczki nie zostanie wydany pożyczkobiorcy, tak długo nie może powstać obowiązek jego zwrotu, obciążający pożyczkobiorcę. Umowa pożyczki ma bowiem charakter dwustronnie zobowiązujący (Z. Gawlik, Komentarz do art. 720 Kodeksu cywilnego [w:] Kidyba A. (red.), Gawlik Z., Janiak A., Kopaczyńska-Pieczniak K., Koziół G., Niezbecka E., Sokołowski T., Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część szczególna, wyd. II, opubl. LEX 2014).

Wymaga też podkreślenia, że zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu (art. 6 k.c.) w procesie związanym z wykonaniem umowy pożyczki powód jest zobowiązany udowodnić, że strony zawarły umowę tej kategorii, a także, że przeniósł na własność biorącego pożyczkę określoną w umowie ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku. Biorący pożyczkę powinien zaś wykazać wykonanie swego świadczenia w postaci zwrotu tej samej ilości pieniędzy albo tej samej ilości rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości, przy czym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 232 k.p.c.) (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 31 lipca 2014 r., I ACa 174/14, LEX nr 1506240).

Przenosząc powyższe rozważania prawne do realiów niniejszej sprawy, Sąd pragnie podkreślić, że bezspornym było, że strony (nie powód) zawarły w dniu 6 marca 2007 roku umowę prostej pożyczki gotówkowej nr (...).

Jednakże wskazać należy, że brak jest jakichkolwiek dowodów wskazujących na faktyczne wydanie środków pieniężnych przez pierwotnego wierzyciela stronie pozwanej. W szczególności, iż czynność ta była uzależniona od ustanowienia zabezpieczenia spłaty pożyczki w postaci ubezpieczenia kredytu na wypadek zgonu lub całkowitego inwalidztwa pożyczkobiorcy. Ze swojej istoty warunek jest zdarzeniem przyszłym i niepewnym.

Ciężar wykazania, iż wypłata pożyczki nastąpiła zgodnie z treścią umowy i zgodnie z poleceniem pozwanej, spoczywał na stronie powodowej, z tego to obowiązku nie wywiązał się. Niewątpliwie strona powodowa winna przechowywać całość dokumentacji związanej z przygotowaniem pożyczki, jej udzieleniem oraz spłatami. Brak jakiegokolwiek części tej dokumentacji może pozwanego wyłącznie obciążać. Zatem tak długo jak powód nie wykaże, że wydał przedmiot pożyczki, tak długo nie będzie mógł żądać jego zwrot wraz z ewentualnymi odsetkami, prowizjami i innymi opłatami wynikającymi z zawartej umowy.

Nie może mieć znaczenia również bankowy tytuł egzekucyjny, gdyż dokumenty ten w obecnym stanie prawnym ma jedynie charakter dokumentu prywatnego, czyli stwierdza jedynie, że podmiot, który go podpisał złożył oświadczenie określonej treści. Nie sposób, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, ocenić czy zawarte tam oświadczenia banku i powoda są prawdziwe czy nie.

Powyżej konkluzji nie zmienia również okoliczność, że bankowy tytuł egzekucyjny mógł zostać opatrzony przez Sąd klauzulą wykonalności albowiem w postępowaniu klauzulowym Sąd ocenia sprawę tylko formalnie - tj. czy tytuł został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Sąd nie bada zasadności i wymagalności objętego tytułem zobowiązania.

Nadto należy wskazać, że powód nie podjął żadnego wysiłku bez wykazać wysokość należnych mu rzekomo odsetek.

Wbrew żądaniu pozwu należne wierzycielowi odsetki nie mają charakteru odsetek ustawowych czy odsetek maksymalnych (czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego). §6 umowy pozwanej

z bankiem zastrzegł inna wysokość odsetek za opóźnienie. Odsetki ustawowe należą się tylko, gdy stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona w umowie stron.

Powód winien wykazać, jakie było „średnie oprocentowanie WIBOR dla 3 miesięcznych lokat na rynku międzybankowym z 10 ostatnich dni roboczych ostatniego miesiąca poprzedzającego kwartału”.

Nie wykazując, jakie były należne odsetki umowne w poszczególnych okresach opóźnienia, powód spowodował, że nie sposób wyliczyć, jaką kwotę należałoby zasądzić od kapitału.

Reasumując Sąd oddalił powództwo albowiem powód nie udowodnił swojej legitymacji procesowej czynnej, to jest faktu nabycia wierzytelności w drodze cesji a nadto pomijając już nawet kwestię cesji nie udowodnił wymagalności całej pożyczki (brak dowodu doręczenia wypowiedzenia umowy) oraz wysokości należnych mu kwot (brak dokumentów pozwalających Sądowi ustalenie rzeczywistej treści umowy, brak danych pozwalających na obliczenie odsetek umownych).

SSR Jarosław Janeczek